

Sigorta kayıtlarına göre krizde 430 bin 414 kişi işini kaybetti

İstanbul Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası (İSMMMO) krizin illerdeki işsizlik bilançosunu çıkardı. Sosyal Güvenlik Kurumu verilerine dayanarak hazırlanan rapora göre, krizin yoğun olarak yaşanmaya başladığı 2008 yılının ikinci yarısından Ocak 2009'a kadar 430 bin 414 kişi işsiz kaldı. Söz konusu dönemde 45 bin 398 kişi işe girerken net işsiz sayısı 385 bin 16 olarak gerçekleşti. Haziran ayından bu yana en fazla istihdam kaybı 113 bin 112 kişiyle sanayi ve ticaretin kalbi olan İstanbul'da yaşandı. İstanbul'u, 90 bin 263 kişilik kayıpla turizm kenti Antalya, 45 bin 352 kişiyle de Muğla izledi. Haziran-Aralık döneminde otomotivün nabzının atıldığı kentlerden Bursa'da 31 bin 727 kişi işini kaybetti. Diğer sanayi kenti Kocaeli 15 bin 842 kişilik kayıpla yedinci sırada yer aldı.

Doğu'da istihdam arttı

Krizle rağmen 38 kent istihdamı arttırmayı başardı. Kamu, özel ve mevsimlik çalışanları kapsayan verilere göre, istihdam yaratan kentlerin önemli kısmı Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi ile Karadeniz'de yer aldı. Şanlıurfa krize rağmen Haziran'dan bu yana yarattığı 4 bin 110 kişilik istihdamla ilk sırada yer aldı. Şanlıurfa'yı 3 bin 432 kişiyle Gaziantep, 3 bin 75 kişiyle Osmaniye, 2 bin 562 kişiyle Mardin, 2 bin 480 kişiyle Van, 2 bin 150 kişilik istihdamla da Adıyaman izledi. Altı ayda 38 kentte yaratılan istihdam toplamı 45 bin 398 oldu.

İç piyasada önce inşaat sektörü darbeyi yedi. Turizm, krizin yanı sıra mevsimlik gerilemenin de etkisiyle sarsıldı. Uzun süredir dünyadaki ucuz hammadde ve işgücü nedeniyle zorlanan tekstil sektörü ihracattaki daralma nedeniyle bir darbe daha aldı. Metal ve metal ürünlerine dayalı sektörler de ağır hasarların başına yerleşti. Küresel krizin kendini iyiden iyiye hissettirmeye başladığı 2008 Ekim ayında Türkiye genelinde bina inşaatı alanında 808 bin 545 kişi çalışırken, Aralık'ta bu alanda çalışanların 75 bin 474'ü işverenin tasarruf fırsatı ya da finansman bulamaması nedeniyle işsiz kaldı. Aralık'ta bina inşaatı alanındaki istihdam 795 bin 366 kişiye geriledi. SGK'nın sınıflamasına göre Ekim ve Aralık döneminde 'bina ve çevre düzenleme' faaliyeti kolunda işsiz kalanların sayısı ise 39 bin 571 olarak gerçekleşti.

Vergi yükü azaltılmalı

İSMMMO Başkanı Yahya Arkan, krizin 2008 yılının ikinci yarısından sonra Türkiye'de de etkisini hissettirmeye başladığını kaydederek, hükümetin geç de olsa önlem alma çabasına karşın istihdamın korunması için teşviklerin yetersiz kaldığını belirtti. Eylül 2008'de hazırladıkları raporla istihdam üzerindeki yüksek vergi ve prim yüküne dikkat çektiklerini anımsatan Arkan, "Kriz geliyor, işsizlik artacak, önlem alınmalı demiştik. Buradaki temel önlem istihdam üzerindeki yükün azaltılması olmalıdır. Teşviklerin istihdam koşulluna bağlanması, çalışan üzerindeki vergi yükünün azaltılması hâlâ büyük önem taşımaktadır" dedi.

Yahya Arkan

Sosyal Güvenlik Kurumu verilerinde göre Haziran 2008-Ocak 2009 döneminde toplam 430 bin 414 kişi işsiz kaldı. Bu dönemde 45 bin 398 kişi işe girerken net işsiz sayısı 385 bin 16 oldu. Altı ayda en çok işçi çıkaran il 113 bin 112 kişiyle İstanbul olurken Şanlıurfa krize rağmen Haziran 2008'den sonra 4 bin 110 kişilik istihdam yarattı

En fazla istihdam kaybı İstanbul'da

İl	İstihdam kaybı (kişi)
İstanbul	113.112
Antalya	90.263
Muğla	45.352
Bursa	31.727
İzmir	29.963
Ankara	20.800
Kocaeli	15.842
Tekirdağ	9.734
Kayseri	9.332
Aydın	8.537
Toplam	385.016

İnşaat sektöründe 75 bin kişi işinden oldu

Faaliyet alanı	İşsiz sayısı
Bina inşaatı	75.474
Bina ve çevre düzenleme	39.571
Konaklama	30.605
Kumar ve müsterek bahis	25.815
Fab. metal ürün. (Mak. Tec. hariç)	20.073
İdari Danışmanlık	15.654
Metalik olmayan ürün imalatı	14.646
Tekstil ürünleri imalatı	12.015
Giyim eşyaları imalatı	11.182
Veterinerlik hizmetleri	11.106

Eğitimciler krize rağmen iş bulabildiler

Faaliyet alanı	Yaratılan istihdam
Eğitim	21.984
Yiyecek ve içecek hizmeti	17.489
İnsan sağlığı hizmetleri	9.099
Kömür ve linyit çıkartılması	5.105
Büro yönetimi, büro desteği faal.	4.678
Özel inşaat faaliyetleri	4.491
Hukuki ve muhasebe faaliyetleri	2.797
Bilgisayar programlama ve danış.	2.559
Mobilya imalatı	2.106
Bilgi hizmet faaliyetleri	2.031

Şanlıurfa istihdam artışında birinci

İl	İstihdam artışı (kişi)
Şanlıurfa	4.110
Gaziantep	3.432
Osmaniye	3.075
Mardin	2.562
Van	2.480
Adıyaman	2.150
Samsun	2.134
Şırnak	1.969
Malatya	1.610
Batman	1.595
Toplam	45.398

Muğla'da 2.685 işyeri kapandı

İl	Kapanan işyeri sayısı
Muğla	2.685
Antalya	2.117
İstanbul	1.630
İzmir	1.014
Bursa	658
Ankara	466
Aydın	362
Eskişehir	239
Balıkesir	229
Denizli	200
Toplam	10.400

İl	Açılan işyeri sayısı
Gaziantep	476
Edirne	243
Diyarbakır	242
Konya	227
Erzurum	202
Kocaeli	190
Şanlıurfa	178
Hatay	168
Van	157
Tekirdağ	138
Toplam	5.113

En fazla işyeri açılan il Gaziantep